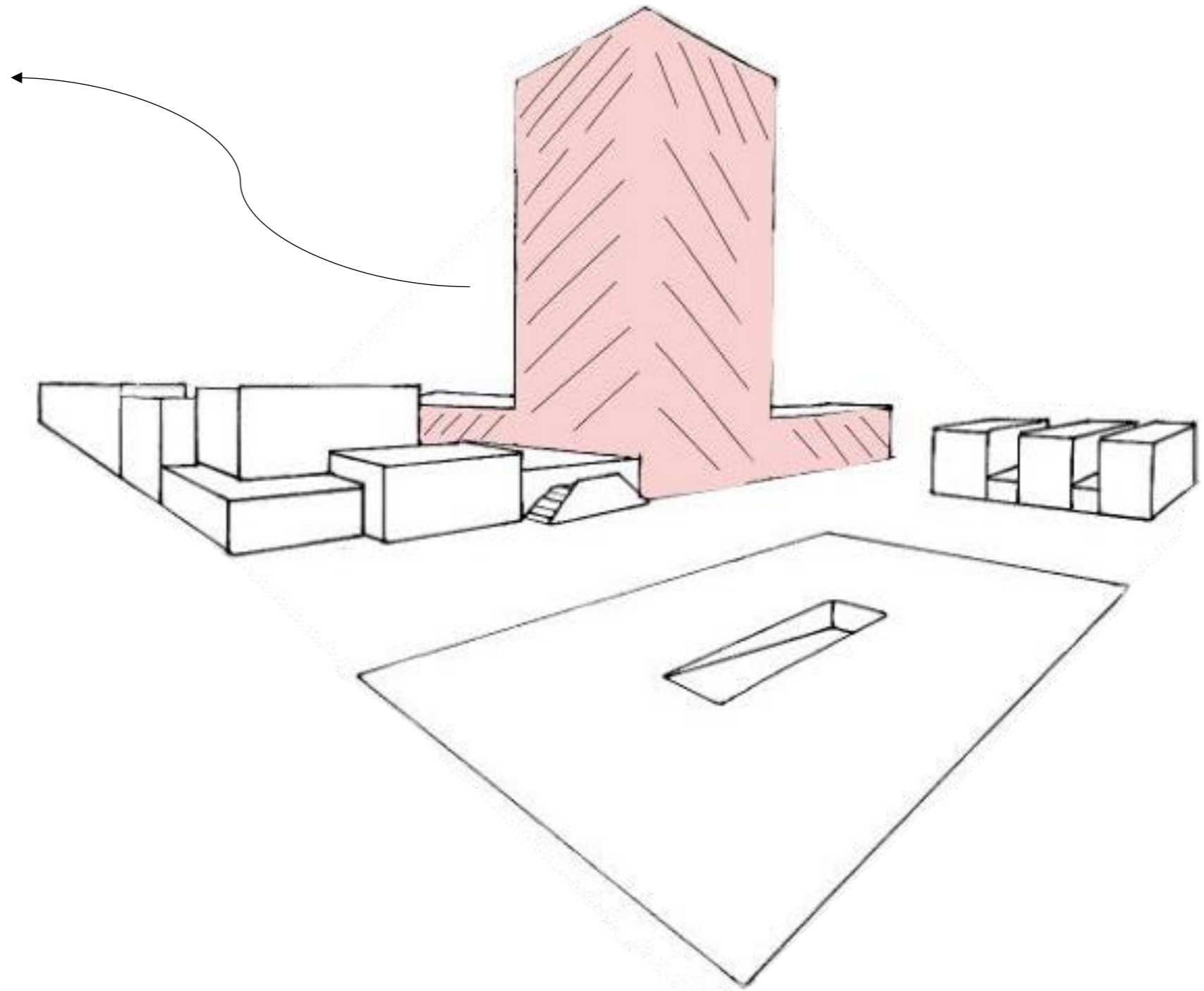


## Visie Woontoren Heerenveen

De nieuwe woontoren moet een kenmerkend uiterlijk krijgen. Voordat er begonnen kan worden met ontwerpen moet er een duidelijke visie komen. Deze visie kan worden gebruikt door de strekking van het volledige project als een soort rode draad en er zal veelvuldig naar worden teruggekoppeld wanneer dit mogelijk en nodig is.

Stijn Cuperus, Laura Heijmans, Ruben Hogeterp, Rixt Veldman en Allard van Wigcheren zijn de architecten die dit project zullen uitvoeren en de uitwerking van deze visie.



Opdrachtgever Martijn Brunsting, projectleider van Adema architecten in naam van WoonFriesland  
NHL Stenden hogeschool te Leeuwarden | Bouwkunde leerjaar 2 | NHL-begeleider Tom Smits

Stijn Cuperus | Laura Heijmans | Ruben Hogeterp | Rixt Veldman | Allard van Wigcheren

## Context van de visie

Op de locatie aan het Kuperusplein in Heerenveen staat de realisatie van een nieuw woongebouw met sociale huurwoningen op de planning. Om deze ontwikkeling in goede banen te leiden, is het cruciaal om een duidelijke visie te formuleren. Er is onderzoek gedaan naar verschillende onderdelen zoals visie, gebiedsanalyse, beperkingen, het beeldkwaliteitsplan en de doelgroep.

Door een brainstorm sessie zijn er uiteindelijk drie kernthema's ontstaan. Deze thema's vormen de belangrijkste punten van de visie voor de woontoren in het centrum van Heereveen.

### De locatie

Uit de interviews en locatiebezoek blijkt dat er op de locatie aan het Burgermeester Kuperusplein enkele belangrijke aandachtspunten zijn. Er is een grote afname van groene ruimtes. De bewoners benadrukken het belang van het behouden van sociale voorzieningen, zoals het buurthuis. Tegelijkertijd tonen winkels in de buurt enthousiasme over de komst van 80 à 100 nieuwe appartementen, omdat dit nieuwe klanten aantrekt. Daarnaast mist het wel een ruimtelijke samenhang tussen de verschillende gebouwen, mensen en voorzieningen.

### Beperkingen

Binnen de thema's moet het nieuwe woongebouw voldoen aan beperkingen zoals levensloopbestendigheid, verschillende types woningen, en een budget van 160.000 - 180.000 euro per appartement met ongeveer 80 à 100 appartementen, zoals aangegeven door de opdrachtgever. Daarnaast is duurzaamheid belangrijk, waarbij er gekeken wordt naar de toekomst met innovatieve oplossingen, waarbij de toren een symbool wordt en het gehele gebied verbindt.

### Beeldkwaliteit

De ontwikkeling moet ook passen binnen het beeldkwaliteitsplan, met aandacht voor een uitnodigende entree en een onderscheidende plint en top van het gebouw, ofwel herkenbare kroon. De toren zal de identiteit van de locatie en het centrum versterken.

### Visie gemeente Heerenveen

De visie van het centrum van Heerenveen speelt een rol bij het ontwerpen van de woontoren evenals de visie van de opdrachtgever Woon Friesland.

De visie van gemeente Heerenveen luidt als volgt;

"Heereveen centrum; Ook 'n gouden plak" als gemeente wordt er gericht op vier speerpunten; Heerenveen als centrum voor (top)sport, werk en voorzieningen & toekomstbestendige woningen & gezonde, klimaatbestendige en leefbare wijken en dorpen & kwaliteit en veerkracht van het landschap

### Visie opdrachtgever WoonFriesland

De visie van de opdrachtgever WoonFriesland is als volgt;

"Onze missie Woon Friesland is het sociaal verhuurbedrijf met als missie dat wij samen werken aan goed en betaalbaar wonen voor mensen die dat nodig hebben. Onze klantvisie Onze klantvisie vanuit onze missie is: dit doen wij elke dag met hart en ziel, in één keer goed, onder het motto Gewoon dóen!"

### Doelgroep

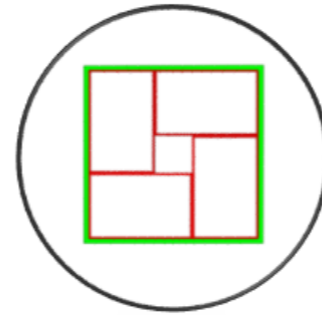
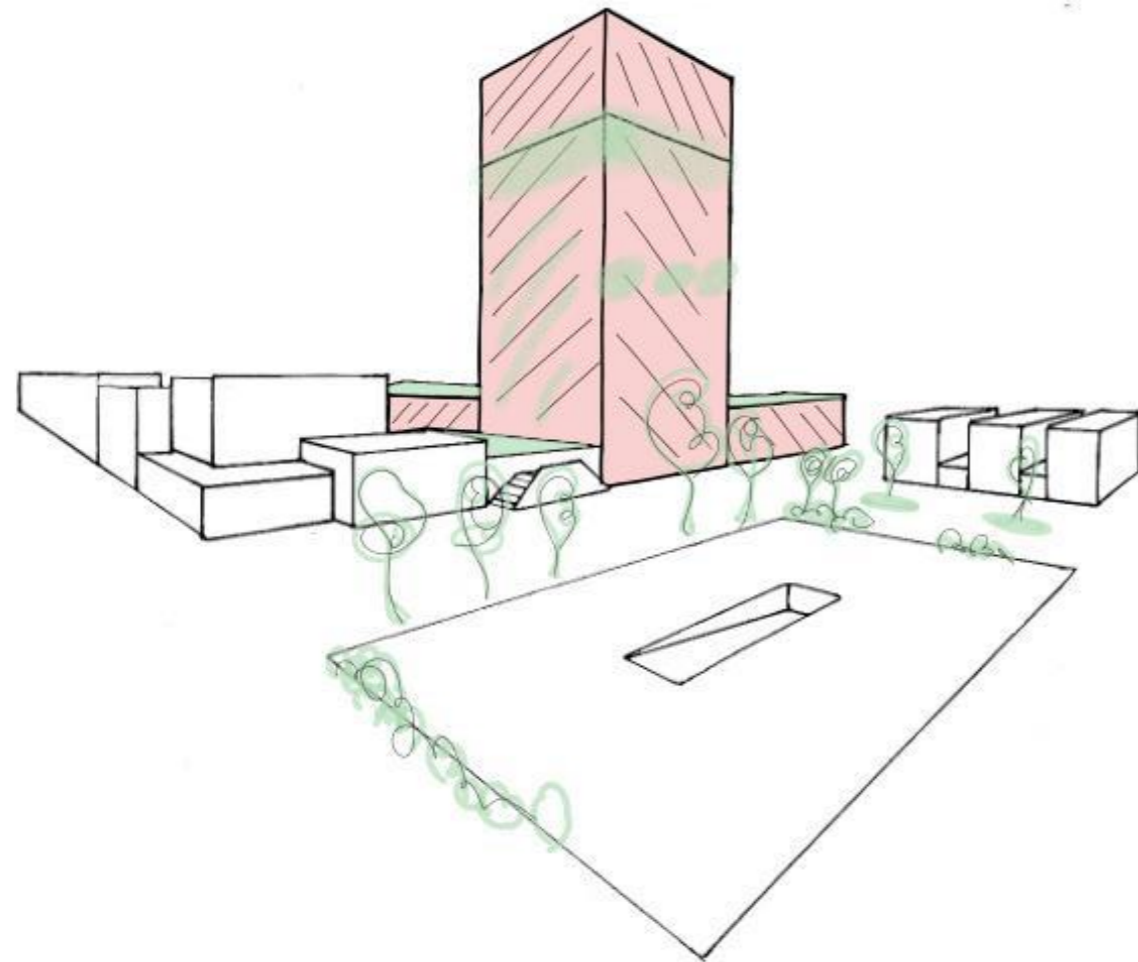
Voor de sociale huurwoningen van de woontoren is niet een specifiek doelgroep geformuleerd. Alleen door de beperkte oppervlaktes waarin de appartementen worden aangeboden, maximaal 75 m<sup>2</sup>, is het minder geschikt voor gezinnen, maar dat betekent niet dat gezinnen uitgesloten worden.

## De drie thema's



# Thema 1. Circulair bouwen

De nieuwe woontoren moet duurzaam en toekomstbestendig zijn, waarbij circulair een grote rol speelt. Dit thema is voortgekomen uit het onderzoek naar duurzaamheid en toekomstbestendigheid. Grondstoffen moeten niet uitgeput worden. Daarnaast wil Nederland als land voor 2050 volledig Co2 neutraal zijn. Daarom wordt er op dit moment hier goed rekening mee gehouden (rijks overheid, sd)(rijks overheid, sd).



## 1.1 Modulair bouwen

Om ervoor te zorgen dat het appartementencomplex circulair te maken is onze visie om de appartementen modulair te maken.

Dit betekent dat het gebouw opgesplitst wordt in losse onderdelen die in een fabriek gemaakt worden en tijdens de bouw gemakkelijk in elkaar gezet kunnen worden. Deze onderdelen kunnen later uit elkaar gehaald worden en voor andere projecten gebruikt worden waardoor er dan minder materialen nodig zijn om het gebouw te maken (Mr. dr. M.N. (Marlon)Boeve, 2017). De schil van het gebouw die in het groen getekend is worden losse modulaire wanden.

De rode blokken zijn bedoeld als modulaire woningen in het gebouw welke bepaalde standaardmaten hebben en tijdens de sloop van het gebouw weer uit elkaar gehaald kunnen worden.



## 1.2 Bio-based materialen

Om het gebouw zo circulair mogelijk te houden is onze visie om Bio based materialen te gebruiken voor de constructie van het gebouw. Hierdoor wordt er meegeholpen om het klimaatdoel van Nederland te halen (rijks overheid, sd). Bio based materialen zijn materialen die uit de natuur komen en terug groeien. Voor de constructie wordt er zo veel mogelijk gebruik gemaakt van HSB. Dit is een constructie van houten balken. Dit is circulair doordat bomen terug geplant kunnen worden. Vanwege de draagkracht zou dit misschien niet voor de hele constructie gebruikt kunnen worden maar wel voor delen van de constructie. Voor de isolatie zou er gebruik gemaakt kunnen worden van materialen zoals hennep of houtvezel aangezien dit van planten geproduceerd wordt en ook nog een goede isolatiewaarde heeft (Doepel, 2015).



## 1.3 Gevelmateriaal

Door het missende groen in het centrum van Heerenveen is onze visie om met behulp van de gevelmaterialen meer groen in het centrum van Heerenveen te krijgen. In onze visie zitten de volgende gevelmaterialen:

- Een groene gevel is een manier om meer natuur in een gebied te krijgen zonder dat er grond voor gebruikt hoeft te worden. Hiermee geeft het gebouw een natuurlijke uitstraling. Door deze uitstraling krijgt het centrum van Heerenveen een groener gevoel. Volgens een aantal bewoners die geïnterviewd zijn is het ook nodig dat er meer groen in het centrum komt.
- Doordat bomen terug geplant kunnen worden is hout een circulaire optie voor gevelbekleding. Door de natuurlijke kleuren van houtsoorten past het erg goed bij een groene gevel.
- Voor het glas van het gebouw wordt er goed isolerend glas gebruikt. Hierdoor is er minder energie nodig om de woningen warm te houden in de winter en koel te houden in de zomer. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van trippel glas.

## Thema 2. Verbinding van mens, omgeving en natuur

Uit de gebiedsanalyse is gebleken dat het woord “verbinding” bij iedere partij, de bewoners, gemeente Heerenveen en de opdrachtgever WoonFriesland de boventoon heeft. Vandaar dat het een thema is binnen de visie. In samenwerking met de andere twee thema's zorgt het voor een rode draad door het ontwerpproces.



### 2.1 Verbinden van gebouw en omgeving

Aangezien de woontoren midden in het centrum van Heerenveen wordt gebouwd, is het van groot belang er een juiste verbinding komt. Als voorbeeld de open plinten, hiermee wordt contact gecreëerd van binnen en buiten. Compact en compleet bouwen is ook een essentieel onderdeel (Programma centrum Heerenveen, 2022). Door de hoogte van de woontoren wordt het als landmark bestempeld en ook gaat het afwijken van de huidige architectuur in het centrum van Heerenveen.



### 2.2 Verbinden doormiddel van natuur

Vanuit visie gemeente Heerenveen wordt kenbaar gemaakt dat verbinding ook gecreëerd kan worden door de verkeersfunctie om te zetten naar verblijfsfuncties. (Programma centrum Heerenveen, 2022). Natuur is een onderdeel dat ingezet kan worden om mensen in Heerenveen te laten verblijven en dat zorgt voor bruising in het dorp. Dit kan doormiddel van een park te creëren, maar ook door collectieve ruimtes te vergroenen, met als voorbeeld het groene dakterras.



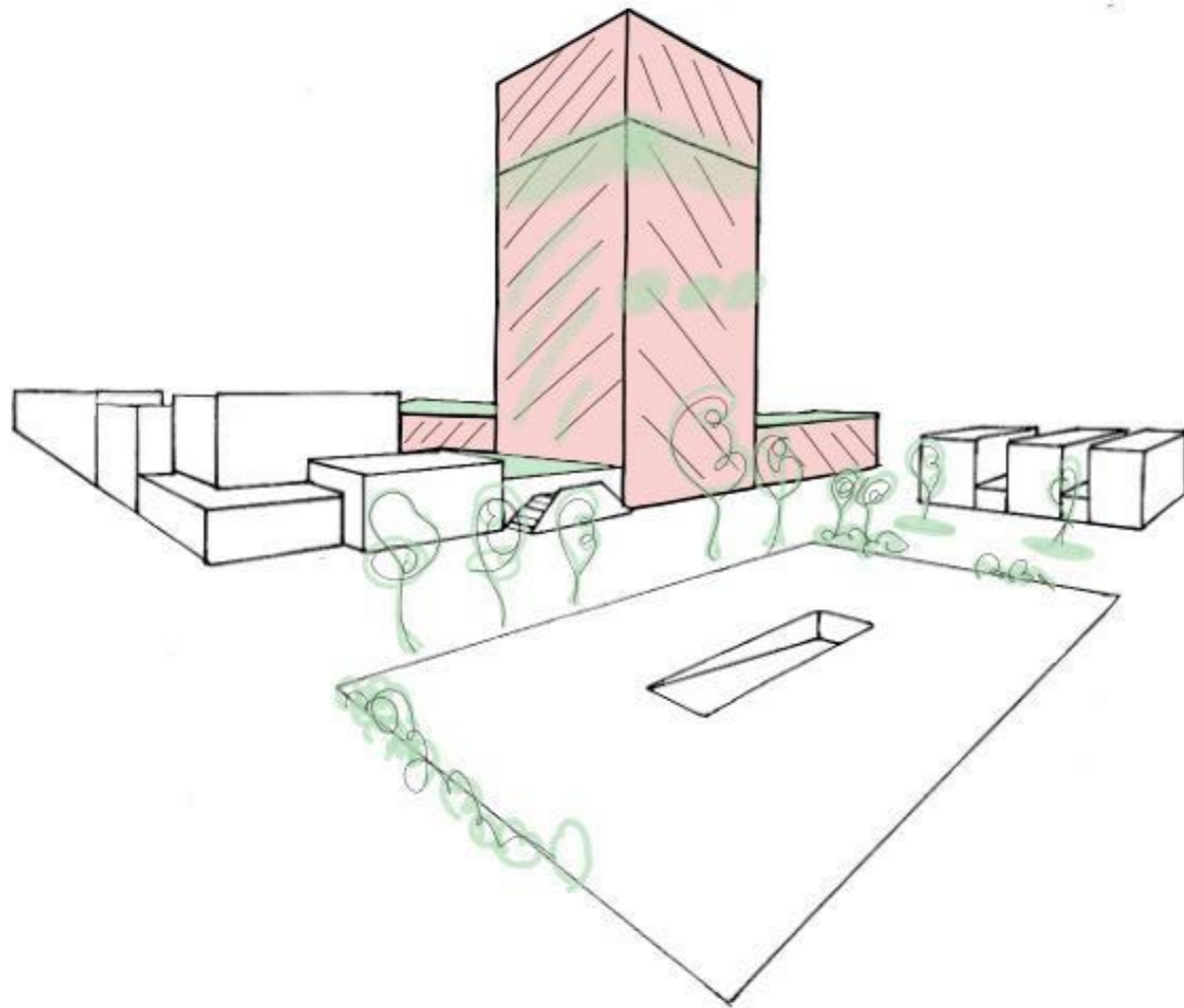
### 2.3 Verbinden van mensen

Als onderdeel van de gebiedsanalyse is er geluisterd naar mensen uit de omgeving, met al voorbeeld de bewoners in het woonblok naast de projectlocatie. De geluiden die daar vandaan komen gaan voornamelijk over het sociaal maatschappelijke element. Het verbinden van mensen, het ontmoeten van mensen en het helpen van de medemens. Het idee is om een samenkomst plek op de begane grond te creëren voor eenieder die bepaalde hulp nodig heeft, voor de bewoners maar ook voor eenieder in Heerenveen. De aanleiding hiervan is dat er nu nog een buurthuis is waar sociale activiteiten plaatsvinden, maar deze door toekomstige plannen ruimte moet maken voor andere invullingen. Vandaar dat dit in de woontoren deels verwerkt wordt op de begane grond.

## Thema 3. Vergroening

Op basis van de gebiedsanalyse is geconstateerd dat de meeste gebouwen in het centrum niet ouder zijn dan 75 jaar. Dit is goed terug te zien in de architectuur van het dorp. Er is veel gebruik van baksteen, met weinig groen. Dat er zo weinig groen in het dorp is, is geconcludeerd doormiddel van interviews met de omwonenden rondom het plein. Uit deze interviews kwam naar voren dat het behoud van groene ruimtes en het belang van groenvoorzieningen erg belangrijk is voor het centrum van Heereveen. Hierdoor is het thema vergroening ontstaan.

Met de visie is het niet alleen de bedoeling het gebouw een groene twist geven, maar ook het centrum.



### 3.1 Groene gevel

Het gebouw dat straks gebouwd gaat worden gaat het hoogste gebouw van Heereveen worden. Hierdoor krijgt het niet alleen een woonfunctie, maar gaat het ook als landmark en herkenningspunt voor Heereveen gelden. Veel mensen herkennen Heereveen als een centrum zonder groen. Met de visie is het de bedoeling dat dit gaat veranderen. Hiervoor is het de bedoeling dat de buitengevels van de woontoren groen gemaakt gaat worden. Ook wel verticale vergroening genoemd. Hierdoor heb je niet alleen vanuit je ooghoek altijd groen in beeld, maar krijgt Heereveen een nieuwe landmark op een groene manier. Als er op de snelweg richting Heereveen gereden wordt, is meteen in de verte de hoge groene toren al te zien. Dit geeft meteen een natuurlijk gevoel af en geeft mensen ook een heel ander denkbeeld van Heereveen.



### 3.2 Groene dakterras

Wij vinden met onze visie dat meer groen de mens goed zal doen. Hierdoor willen wij meer groen toe gaan passen bij de toren en in de omgeving. Maar wij willen niet alleen omwonenden en mensen buiten Heereveen een groen gevoel geven, maar ook de bewoners moeten dat gevoel hebben. Dit willen wij bereiken door het creëren van een dakterras. Dit dakterras zal bedoeld zijn als ontmoetingsplek of samscholingsplek voor de bewoners. Hier kunnen ze lekker werken in het stadstuintje met groentes en planten, of lekker op een van de bankjes bijkletsen.



### 3.3 Groen plein

De woontoren wordt gebouwd aan de rand van het Gemeente Kuperusplein. Dit is een groot plein gelegen aan een weg. Het plein is omringd door enkele winkels en een bibliotheek. Ook staan er meerdere appartementencomplexen aan de rand van het plein. Verder is het plein alleen ingedeeld met parkeerplekken. Omdat het met de visie ook de bedoeling is de omgeving te gaan vergroenen, is het ook de bedoeling om het Gemeente Kuperusplein te vergroenen. Dit gaat bereikt worden doormiddel van een soort stadsparkje te creëren. Mensen komen nu alleen naar het plein om te parkeren, maar dit gaat met deze visie veranderen. Het is niet de bedoeling dat mensen alleen op het plein parkeren om vervolgens het centrum in te gaan, maar ook dat ze vanuit het centrum specifiek naar het plein komen. Bijvoorbeeld om op het groene plein de hond uit te laten of lekker van de rust genieten.

## Conclusie

Doormiddel van het maken van een groene toren wordt het centrum van Heerenveen verbonden. De groene toren dient als een landmark van Heerenveen en heeft een plek waar mensen samen kunnen komen.

De hiervoor besproken onderwerpen zijn met elkaar verbonden. Doordat er gebruik gemaakt wordt van circulaire bouwmaterialen en groene gevels geeft het gebouw een natuurlijk gevoel en komt er meer groen in het centrum. Daarnaast wordt er doormiddel van de uitstraling en de groene gevel ook het centrum van Heerenveen verbonden met de woontoren.

Door gebruik te maken van veel glas en een open plint geeft het gebouw een verwelkomend gevoel waardoor mensen uit heel Heerenveen zich verbonden voelen met de toren.

Het is belangrijk dat er verbinding gecreëerd wordt tussen de mensen, de omgevingen en het vergroenen van het gebied.

### ***De visie van het project luidt als volgt;***

“De woontoren staat symbool voor vooruitgang en gemeenschapsbinding, waarbij het doel is om een circulair, groene en meer menselijke stadsruimte te creëren. Het kan gezien worden als een landmark in het centrum van Heerenveen.”

